

Vybrané plánované akce

Festival německých hudebních filmů

22.3. 2011, 20 hodin,
Experimentální prostor Mumie Ústí nad Labem
Rhythm is it!

Několikrát vyznamenaný dokumentární film z roku 2004 zachycuje výchovně-vzdělávací projekt Berlínské filharmonie. Dirigent Sir Simon Rattle a britský choreograf Royston Maldoom při něm nacvičují spolu s 250 mladými lidmi z problémových škol a slabších sociálních vrstev Stravinského balet Svěcení jara. režie: Thomas Grube, Německo, 100 min.

29.3. 2011, 20 hodin,
Experimentální prostor Mumie Ústí nad Labem
Full metal village

Film se odehrává v zapadlé idylické vesničce Wacken na severu Německa, v jejíž bezprostřední blízkosti se každoročně koná metalový open-air festival. Na něj se sjíždí více než 60 000 příznivců tvrdé hudby. Monotónní a ospalý život zdejších 2 000 obyvatel se tím obrátí zcela naruby. režie: Cho Sung-Hyung, Německo 2006, 90 min.

5.4. 2011, 20 hodin,
Experimentální prostor Mumie Ústí nad Labem
Falco

Životopisný snímek o největší rakouské hvězdě populární hudby: dramatisace života Johanna Hölzela známého jako Falco. Filmová kronika Thomase Rotha popisuje Falcovy začátky na vídeňské hudební scéně, jeho sólový vzestup, bouřlivý osobní život plný drog a rodinných trablů až do jeho smrti roku 1998, kdy v Dominikánské republice narazil se svým vozem do autobusu. režie: Thomas Roth, Německo 2008, 113 min.

Ve spolupráci s katedrou hudební výchovy Univerzity J. E. Purkyně a za podpory Goethe-Institutu Praha.

24.3. 2011, 19 hodin, Činoherní studio Ústí nad Labem
Hanna Demetzová – Dům v Čechách

Čtení z právě vycházejícího překladu románu Dům v Čechách ústecké rodačky Hanny Demetzové. Autobiografický román Dům v Čechách vypráví příběh dívky Heleny, která vyrůstala v předválečném a válečném Československu s matkou Židovkou a otcem sudetským Němcem.

Čte: Sebastiáná Hájková (UL)

Hudební doprovod: Jazzové trio Marka Novotného (UL)

Ve spolupráci s katedrou germanistiky Univerzity J. E. Purkyně a za podpory Goethe-Institutu Praha.

26.4. 2011, 17.30 hodin, Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem

Robert Walser: „Jakob von Gunten“

Čtení z knihy švýcarského spisovatele Roberta Walsera, která se mj. zamýšlí nad hodnotou jednotlivce ve společnosti. Součástí čtení bude i projekce vybraných ukázek z dokumentárního filmu režiséra Petera Hamma, věnovaného tomuto literátovi. Čte: Radovan Charvát.

Ve spolupráci s katedrou germanistiky Univerzity J. E. Purkyně a za podpory Goethe-Institutu Praha.

Podrobnější informace na:

www.collegiumbohemicum.cz/kalendar-akci/

Na přelomu června a července dojde k dlouho očekávanému otevření rekonstruované budovy Muzea. Přijďte se podívat!

Očekávat se dá program pro obecnou i odbornou veřejnost. Sledujte vývěsky, denní tisk a náš web.

Možnost pronájmu prostor pro Vaše akce:

Nabízíme možnost pronájmu reprezentačních a seminárních prostor v budově MUzea, Masarykova 1000/3, Ústí nad Labem, pro jednorázové akce.

Císařský sál (kapacita 100-120 míst)

Malý sál (kapacita 40-60 míst)

Přednášková místnost (kapacita 50 míst)

Prostory pro recepcce s občerstvením (30 míst)

Všechny prostory jsou k dispozici ve volných termínech od 1. 7. 2011.

Pro více informací a s žádostí o rezervaci se můžete již nyní obracet na Zbyška Brůje: bruj@collegiumbohemicum.cz. Nabízíme také technické zabezpečení akce, ubytování nebo catering.

Kontakty

Collegium Bohemicum, o.p.s.

Pracoviště:

Brněnská 2, 400 01 Ústí nad Labem

Tel. 475 282 640, Fax: 475 282 646

E-mail: info@collegiumbohemicum.cz

(zde si můžete objednat náš Newsletter)

Během dubna probíhá stěhování kanceláří na adresu sídla. Přesné datum uveřejníme na webových stránkách Collegia Bohemica.

Sídlo a fakturační adresa:

Collegium Bohemicum, o.p.s.

Masarykova 3, 400 01 Ústí nad Labem

Více informací najdete na našich webových stránkách

www.collegiumbohemicum.cz

Naši zakladatelé a stálí partneři:

Newsletter
1/2011

6

collegium
bohemicum

Collegium Bohemicum

Obecně prospěšná kulturně-vzdělávací
a vědecká společnost v Ústí nad Labem

Podánilo se

Collegium Bohemicum na půdě saského ministerstva

Prezentace Collegia Bohemica v sousedním a partnerském Sasku byla slavnostní a věcná. Konala se 14. ledna 2011 v prostorách Saského ministerstva pro vědu a umění. Politické projevy následovala odborná rozprava. Délka prezentace – od brzkého odpoledne do podvečera – ukazuje, že se jednalo spíše o kolokvium. Asi stočlenné publikum saských muzejních expertů bylo vlídně zvědavé, protože možnost tvořit stálou expozici o rozloze 1.500 metrů čtverečních s možností nákupu sbírek je snem snad všech, kdo někdy pracovali v muzeu. V závěrečné diskuzi padly nabídky zápůjček předmětů ze saských sbírek a kolegiální komentáře.

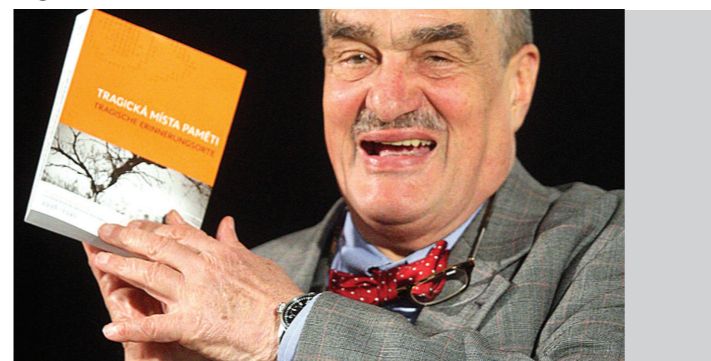

Editorial

Vážení čtenáři!

Máme před sebou opět půlrok plný událostí a akcí, o nichž bychom Vás rádi informovali. Velmi výrazná změna nás čeká v podobě stěhování do zrekonstruované budovy Muzea města Ústí nad Labem, které má proběhnout letos na jaře. Hledíme mu vstřícně plni napětí a očekávání a těšíme se, že se tak ještě posílí naše dosavadní spolupráce s Muzeem města Ústí nad Labem: mj. společným plánováním kulturních programů v budově muzea, které bude za naši organizaci koordinovat náš kulturní manažer. Podrobnosti přinášíme uvnitř listu. Nabízíme Vám pozvánky na chystané akce, jejichž vrcholem by v tomto pololetí mělo být právě slavnostní otevření budovy ústeckého muzea: Collegium Bohemicum při něm zahájí výstavu, která ukáže soutěžní návrhy na architektonické řešení stálé expozice, a pro tuto slavnostní příležitost odhalíme některé nově získané exponáty budoucí expozice. Následovat bude odborná konference věnovaná jednomu z témat chystané expozice.

Chceme Vás zároveň ujistit, že jsme nezapomněli ani počátkem roku: v lednu jsme navštívili Saské ministerstvo pro vědu a umění v Drážďanech, kde jsme na akci organizované Institutem pro saské dějiny a etnografii představili společnou práci na muzejním projektu a navázali řadu slibných pracovních kontaktů se saskými muzei. I zprávu z tohoto setkání přinášíme v čísle, jež právě držíte v ruce. V polovině ledna jsme představili německy psanou publikaci věnovanou dějinám česko-německých vztahů na Karlově univerzitě. O týden později jsme za účasti ministra zahraničí Karla Schwarzenberga pokřtili knihu „Tragická místa paměti“, která završuje stejnojmenný projekt, jež pro Collegium Bohemicum realizuje sdružení Antikomplex. Věříme, že nám nadále zachováte přízeň a těšíme se na setkávání s Vámi.
Mgr. Blanka Mouralová, ředitelka

27. ledna 2011 jsme za účasti ministra zahraničí ČR Karla Schwarzenberga společně s hnutím Antikomplex pokřtili knihu „Tragická místa paměti“ – foto: Žatecký a lounský deník (Jan Vraný)

V první řadě zleva: Blanka Mouralová, generální konzulka České republiky v Drážďanech Jarmila Krejčíková, státní sekretář saského ministerstva kultury Henry Hasenpflug, viceprezidentka Saského zemského sněmu Andrea Dombois.

Akci pořádal Ústav pro saské dějiny a etnologii, který je partnerem Collegia Bohemica v projektu Cíle 3 zabývající se přípravou expozice. Výkonný ředitel prof. Dr. Winfried Müller akci otevřel. Státní sekretář Dr. Henry Hasenpflug ve svém projevu bilancoval česko-německé vztahy a dal v nich místo budoucí expozici. Generální konzulka doc. PhDr. Jarmila Krejčíková, CSc. vyjádřila radost nad projektem z titulu své funkce, jako Češka v Německu i jako odbornice v oboru historie. Ředitelka CB Mgr. Blanka Mouralová detailně představila vznikající expozici, PhDr. Petr Lozoviuk mluvil o roli a záměrech partnerské instituce, Mgr. Jan Šícha na příkladech dosud zakoupených předmětů představil muzejní záměry. Dr. Igor Jenzen, mj. ředitel drážďanských uměleckých sbírek, mluvil o možných zápůjčkách z institucí v Sasku. Projev Dr. Jenzena měl v sobě kultivovaný vtip a zaujetí někoho, kdo se muzejními předměty zabývá jako znalec, milovník a prostředník vůči veřejnosti. Také jeho zásluhou byla následná diskuse poznamenaná chutí podílet se na velké výstavě nedaleko od hranic. Drážďany velmi brzy po roce 1989 zkrásnily svou tvář kulturního klenotu, kam se jezdí do muzeí, na operu, do příjemných hotelů a za kultivovaným životním stylem vůbec. Ústí nad Labem je průmyslové město, které svou kulturní tvář nachází také v přípravě budoucí expozice. Bylo nanejvýš příjemné a povzbudivé, když několik dní po prezentaci do Collegia Bohemica dorazily katalogy výstav a nabídky zápůjček. Děkujeme všem.
Text: Jan Šícha

Řekli a napsali o Collegiu Bohemicu v zahraničí (výběr)

Prezident Německé spolkové republiky Christian Wulff (19. 11. 2010):

„My Němci jsme způsobili Čechům v době okupace nevýslovné utrpení. Vypálení Lidic, Ležáků, zločiny v Terezíně. Šlo o nepochopitelné a strašné činy. Německo se vypořádává s děsivým obdobím nacionálního socialismu celá desetiletí. Je velkým darem, že v dnešní době usmíření a porozumění docházíme ke vzájemnému respektu. Pozorně sleduji snahu dopátrat se utrpení Němců v době odsunu. Příkladem jsou Postoloprty, Brno, Cheb, stejně jako plánované otevření Muzea dějin Němců v Čechách, kde je patrný zájem právě o tuto poválečnou dobu.“

Státní sekretář Saského ministerstva pro vědu a umění Dr. Henry Hasenpflug (14. 01. 2011):

„Je možné popsat jako historický milník v česko-německých vztazích, resp. ve vztazích mezi Českou republikou a Saskem, že si Collegium Bohemicum sídlící v Ústí nad Labem spolu se saským partnerem, Ústavem pro saské dějiny a etnologii, vzalo za svůj tento neskromný úkol přípravy koncepce muzea, který vyžaduje citlivý přístup.“

Klaus Brill, Süddeutsche Zeitung (27. 09. 2010):

„... V Ústí nad Labem (Aussig), jehož obyvatelstvo kdysi tvořili převážně Němci, se už několik let připravuje Muzeum německy mluvících obyvatel českých zemí. Jde o první podobnou instituci v České republice, což po tolika letech konfrontací rozhodně znamená malou historickou senzaci. Nositelem projektu je Collegium Bohemicum, jehož ředitelka Blanka Mouralová teď společně s českým ministrem kultury Jiřím Besserem představila konečnou koncepci muzea. A vida, otevírá se tu cesta zcela novému pohledu, který pomůže všechny stereotypy, dává prostor faktům a klade překvapivé důrazy. Pro výpravu dějinami byla zvolena velmi osobitá trasa, jež pochopitelně sahá časově až daleko před první světovou válku. A mimochodem: v prospektu, který přibližuje členění výstavy, se ani jednou nemluví o sudetských Němcích. Pouze o „našich Němcích“...“

Z našich projektů

Těšíme se na vítěze transparentní soutěže

Collegium Bohemicum má v ruce koncepci trvalé expozice k dějinám Němců v českých zemích, která byla prověřena a případně i doplněna při mnoha prezentacích v České republice i v zahraničí. Máme také sbírku předmětů k danému tématu, založenou na zelené lince. Její budování je závislé na nabídce starožitnického a sběratelského trhu v poměrně krátkém čase. Nemůže se srovnávat s výsledky často stovetleté sbírkové činnosti mnoha českých a zahraničních muzeí. Máme ale výhled na možné zápůjčky z partnerských muzejních institucí. Collegium Bohemicum nyní potřebuje dát spolu s architekty svým záměrům hmotný tvar. Expozice, o kterou jde od počátku, se z představa přesouvá do opravených prostor muzea. Příklad architektů bude znamenat další mezník při přípravě trvalé expozice. Dosud se podařilo pro společnou věc získat a vzájemně naladit pracovní skupinu složenou z historiků a muzejníků. Vědecká rada nepůsobila jen jako dohled nad výsledky pracovní skupiny, ale přispěla cennými podněty a komentáři k obsahu. U stálé expozice, jako je tato, nesmírně záleží na tom, aby také architekti pracovali v Ústí nad Labem pochopili jako otevřený tvůrčí proces. Zatím neznámí architekti přistupují do pokročilé práce a k sebrané skupině. Jsou očekáváni a srdečně zváni. Architekti vytvoří celkový dojem z expozice, povedou návštěvníky tak, aby se jim otvírala logika sdělení, budou spoluvytvářet náladu jednotlivých místností. Jejich úkolem mimo jiné je, aby zachytili na nejdůležitějších místech ty, kdo budou spěchat, i navedli k dalším zážitkům a informacím ty, kdo budou chtít vědět víc. Pár faktů na závěr: Soutěžní podmínky a podklady jsou k dispozici na internetu, stejně jako odpovědi na otázky uchazečů, které byly

doručeny v určeném termínu. Vše je transparentní, správní rada Collegia Bohemica chtěla mít pokud možno úplnou jistotu, takže na její podnět byla ještě kontaktována právní kancelář kvůli kontrole postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Soutěž byla vyhlášena podle pravidel a pod dozorem České komory architektů, která také vydala osvědčení o její regulérnosti. V prvním kole je soutěž anonymní. Přestože nevíme, kdo se přihlásil, jistota nadějí v nás vzbuzuje skutečnost, že nás kvůli prohlídkám expozičních prostor kontaktovalo přes třicet potenciálních zájemců. Zdá se tedy, že bude z čeho vybírat. Termín odevzdání návrhů do druhého kola je 30.5., návrhy bude možné vidět a porovnat na výstavě k otevření budovy muzea.

Text: Blanka Mouralová

Soutěž se koná v rámci projektu podporovaného z evropského dotačního programu Cíl 3 pro podporu přeshraniční spolupráce mezi ČR a Svobodným státem Sasko. Exponáty pro novou expozici nakupujeme z prostředků Česko-německého fondu budoucnosti.

Dějiny spojují

Už potřetí se v rámci projektu Dějiny spojují uskuteční seminář, jehož cílem je obsahově prohloubit celkovou tematiku projektu, který se zaměřuje na setkávání mládeže s pamětníky totalitních režimů. Ve dnech **16. až 18. března 2011** se proto ve Vzdělávacím středisku Nadace Brücke/Most v Drážďanech sejde 32 žáků a žákyň z Německa a České republiky, aby se na semináři nazvaném **S dalšími pamětníky po stopách diktatur** dozvěděli více o hledání historických stop v česko-německých euregionech. Účastníci budou mít možnost mluvit se třemi zajímavými pamětníky různých historických období a seznámit se s několika projekty, které se touto tematikou zabývají.

Veškeré výdaje na cestu, ubytování a stravu hradí organizátoři. Zájemci se mohou obracet na českého koordinátora projektu Thomase Oellermanna: oellermann@collegiumbohemicum.cz, tel. +420 777 896 331.

Další informace o projektu i akci najdete na webových stránkách: www.dialog-pametniku.cz

Škola demokratického vzdělávání

„Alles besser“ aneb **Nové podněty pro mladé demokraty** je název semináře projektu Škola demokratického vzdělávání, který se uskuteční v termínu **od 1. do 2. 4. 2011** ve Vzdělávacím středisku drážďanské Nadace Brücke/Most.

Na programu setkání bude mimo jiné přednáška Petra Broda, dále dvě „realtime“ vyučovací hodiny, které povede Roman Anýž (v obou dnech), či návštěva Muzea hygieny (Hygienemuseum).

Zúčastnění tak budou mít jedinečnou možnost absolvovat dvě naše lekce tak, že se ocitnou v roli žáků. Naučíme je učit náš výukový materiál. Po každé lekci proběhne pedagogická reflexe a diskuze. Téma obou vyučovacích hodin si účastníci sami na místě zvolí.

Přihlásit na seminář se můžete u koordinátorky projektu Škola demokratického vzdělávání Ilony Rožkové na adrese: rozkova@collegiumbohemicum.cz.

Bližší informace naleznete též na internetových stránkách: www.skolademokracie.cz

Konference k jubilejnímu 10. ročníku Šumavského semináře

pod názvem **Jak živě utvářet společné kulturní dědictví?** se uskuteční v termínu **od 28. do 29. 5. 2011** v Českých Budějovicích. Konferenci pořádá mnichovský Spolek Adalberta Stiftera, Pražský literární dům autorů německého jazyka se zřetelem na svůj projekt „Kulturní krajina“ a Collegium Bohemicum. Vedle těchto institucí je kooperačním partnerem i Jihočeský kraj.

Cílem konference je na různých úrovních (jako např. v oblasti historie, literatury i současné kulturní výměny) přispět k udržení povědomí o společné kultuře a dějinách Čechů a (českých) Němců, a to

jak na území SRN, tak i v ČR. V posledních letech vzniklo na české půdě mnoho iniciativ a projektů, které přesně tento cíl sledují. Jejich efektivní vzájemné propojení a prezentace vybraných projektů širší veřejnosti tvoří hlavní náplň konference. Všichni spoluorganizátoři chtějí také podtrhnout přeshraniční charakter spolupráce a posílit účast širokých kruhů zájemců z ČR a SRN. Díky plánované prezentaci vybraných školních projektů se počítá též se zapojením mladší generace.

Bližší informace na adrese: schwarz@stifterverein.de

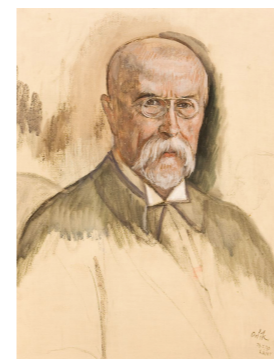

Uvidíte v Museu

Faksimile prvního tištěného vydání Oráče z Čech (zde jako Ackermann und der Tod)

vyšla v prosinci 1919 v 320 číslových výtiscích v Lipsku. Krátká próza může v expozici sloužit jako doklad kvality německého písemnictví pozdního středověku. Oráč, „jenž pluh má z ptačího šatu“, tedy mnohem spíše filozof a muž pera, vede stylizovaný spor se Smrtí. Ta, když se představuje, kromě jiného říká: „Kdysi jsme však byli zpodobněni na zdi chrámu v Římě jako postava, která má zavázané oči a sedí na volu; ta postava držela v pravé ruce motyku a lopatu v levé. Jímí se na volu oháněla.“ Zároveň jde o doklad kontaktu dvou německy mluvících prostředí – kniha vydaná v Lipsku nese označení „Josef Kern, Buchhandlung Saaz, Ringplatz“.

Olejová studie portrétu Tomáše Garrigue Masaryka

(olej, plátno na lepence, 61,5 x 48 cm, značeno vpravo dole, Orlik 28. 5. 30 Lány). Autorem studie k portrétu prvního československého prezidenta je německy hovořící malíř Emil Orlik. Narodil se v Praze v dnešní Dlouhé třídě roku 1870. Na začátku nového století se stěhuje do Vídně, posléze do Mnichova a Berlína. Tam také na podzim 1932 umírá. Na jeho pohřeb pošle T. G. Masaryk smuteční věnec. Portrétní tvorba je nejrozsáhlejší částí Orlikovy umělecké práce.

Text: Patrik Eichler

Výzva Collegia Bohemica

Přijímáme dary a koupíme předměty pro první stálou expozici dějin a kultury německy mluvících obyvatel českých zemí.

Nadregionální expozice vzniká v Ústí nad Labem a mapuje 13. až 20. století. Protože dosud neexistovaly specializované sbírkové fondy, jsme odkázáni na zápůjčky partnerských institucí, koupi předmětů a pomoc zainteresovaných lidí všech národností a míst bydliště. Vlastní předměty s česko-německým příběhem a jste ochotni je věnovat, odprodat nebo dlouhodobě zapůjčit? Prosím nabídněte: umělecké předměty, předměty denní potřeby, industriální památky, hudební nástroje, dokumenty, vyhlášky, fotografie, textilie, knihy.

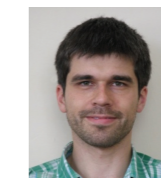
Sbíráme do konce roku 2011.

Popis předmětů včetně foto a případnou dokumentaci prosím pošlete na adresu: dudkova@collegiumbohemicum.cz. Za Váš příspěvek Vám předem děkujeme.

Lidé

Petr Brod spolupracuje od listopadu 2010 na projektu Škola demokratického vzdělávání. Pochází z Prahy, kam se také z emigrace v Bavorsku, Anglii a USA v devadesátých letech vrátil. V exilu i v Česku pracoval jako novinář v BBC, Svobodné Evropě a Süddeutsche Zeitung. Kromě aktuálních otázek mezinárodních vztahů se vždy zabýval moderními dějinami. „Po zkušenostech svých rodičů i vlastních s totalitními režimy minulého století mi velmi záleží na tom, abychom se všichni z minulosti poučili.“

Mga. Zbyšek Brůž je kulturním manažerem v Collegiu Bohemicu a vedoucím projektu Škola v kině. Pochází z Plzeňska. Po vystudování hudebního managementu na HAMU Praha si vzdělání doplnil nástavbovým studiem kulturního managementu na Vysoké hudební škole ve Vymaru, v jehož rámci otevřel spolupráci mezi oběma institucemi a absolvoval řadu pracovních stáží na poli česko-německých vztahů (České centrum v Drážďanech, Centrum Bavaria Bohemia v Schönsee aj.).

„Němci ovlivňují naši kulturu i dějiny již po staletí. Navíc v době, kdy zmizely hranice, by se oba národy měli zajímat o kulturu a zvyky toho druhého, neboť jediné oboustranné poznávání a průniky obou kultur mohou pomoci ještě lepšímu vzájemnému porozumění.“ Většinu volného času vyplňuje hraním na saxofon, klarinet nebo poslechem jazzu.

Veronika Dudková pracuje jako dokumentařka sbírek a má na starosti mediální spolupráci. V Praze, odkud pochází, vystudovala germanistiku a nordistiku. Řadu let působí jako překladatelka. Trvalý profesionální i soukromý zájem o německou literaturu a kulturu z českých zemí ji logicky přivedl až do Ústí: „Naše současná kultura vyrůstala ze soužití dvou národů. Odhalovat její zasuté stránky připomíná dobrodružnou výpravu, na níž lépe porozumíme sami sobě i své současnosti. Těší mě, že s Collegiem Bohemicem můžeme k takovému dobrodružství zálat i širší veřejnost.“

Současný stipendista Collegia Bohemica

Marco Zimmermann má nepřetržitě vazby k České republice od svého prvního zdejšího studijního pobytu v roce 2003. V Düsseldorfu vystudoval východoevropské dějiny a informatiku, v Čechách se v akademickém roce 2003/2004 věnoval mezinárodním studiím. Jako tutor DAAD učil na katedře německých a rakouských studií Institutu mezinárodních studií fakulty sociálních věd UK, koordinoval výměnný projekt DAAD mezi pražskou a düsseldorfskou univerzitou a ediční projekt mezi Düsselordfem a Brnem.

Od roku 2007 pobývá v souvislosti s přípravou své dizertační práce pravidelně v Praze a Litoměřicích. Píše pro Landeszeitung, list německé menšiny v České republice, a pracuje jako lektor a překladatel. Těžiště jeho odborného zájmu tvoří dějiny německých národností v českých zemích a politika Sudetoněmeckého landsmanšaftu ve Spolkové republice. V rámci svého nynějšího ústeckého pobytu mj. zkoumá archivní prameny vzhledem k činnosti Rudolfa Lodgmana von Auen, který byl v roce 1911 zvolen za město Ústí poslancem do rakouské Říšské rady. Životopis tohoto politika je tématem Zimmermannovy dizertační práce.

